

Årsplan for dansk i 4. Klasse

Eleverne skal i faget dansk fremme deres oplevelse og forståelse af litteratur og andre æstetiske tekster, fagtekster, sprog og kommunikation som kilder til udvikling af personlig og kulturel identitet. Faget skal fremme elevernes indlevelsesevne og deres æstetiske, etiske og historiske forståelse.

Eleverne skal i faget dansk styrke deres beherskelse af sproget og fremme deres lyst til at bruge sproget personligt og alsidigt i samspil med andre. Eleverne skal udvikle en åben og analytisk indstilling til samtidens og andre perioders og kulturers udtryksformer. Eleverne skal i faget dansk udvikle deres udtryks- og læseglæde og kvalificere deres indlevelse og indsigt i litteratur og andre æstetiske tekster, fagtekster, sprog og kommunikation.

Eleverne skal i faget dansk have adgang til de skandinaviske sprog og det nordiske kulturfællesskab.

I dansk på 4. klassetrin undervises der i fire hovedområder, som baseres på Fælles Mål for faget dansk efter 4. klasse (emu.dk, 2019):

Læsning – Fremstilling – Fortolkning – Kommunikation

Overordnet har undervisningen til formål at fremme og udvikle elevernes danskfaglige kompetencer på den enkelte elevs niveau gennem varierede aktiviteter, og med en veksling mellem princippet leg-til-læring, udenadslære, Cooperative Learning, og undervisning i literacy.

Læsning:

Eleverne er godt i gang med deres læsefærdigheder, og der vil fortsat arbejdes videre med disse. Der repeteres og undervises i bogstavernes navne, form og lyd. Der lægges stor vægt på at børnene højtlæser på deres individuelle niveau hver dag, hvilket organisatorisk vil varieres som individuelt med en lærer eller støttelærer, eller i mindre grupper af elever. Frilæsning med opgaveløsning vil indgå i den ugentlige lektie.

Der bliver lagt vægt på, at eleverne bruger mindst 25-30 min. dagligt på læsning udover det, der bliver læst i skolen. Dette vil vi sikre os gennem månedlige udlån af frilæsningsbøger, som er tilpasset hver enkelt elevs niveau inklusive biblioteksbesøg.

Vi vil arbejde med tekster, der lægger op til, at eleverne lærer at anvende forskellige læsestrategier, og der vil ligeledes lægges vægt på højtlesning med dertilhørende aktiviteter. Eleverne vil være delt i læsehold med fokus på niveau og differentiering. I holdene vil eleverne beskæftige sig med forskellige genrer.

Fremstilling:

Der vil jævnligt blive gennemgået bogstaver, arbejdes med alfabetøvelser og håndskriften vil ligeledes blive trænet, således at disse færdigheder til stadighed huskes. Som en del af fremstillingsaktiviteterne, vil eleverne undervises i at bøje navneord, udsagnsord og tillægsord, skrive egennavne, udarbejde kortere og længere tekster, etc. I denne forbindelse arbejder vi også med sammensatte ord, stavelsesdele og laver ordslanger. Eleverne skal i løbet af året lære at skabe et passende layout tilpasset tekstens formål med henblik på at kunne producere multimodale tekster. I denne forbindelse vil vi gøre brug af Gyldendals online portal for uddybning af viden og træning i fremstilling af multimodale tekster.

I forbindelse med ovenstående vil der blandt andet blive anvendt følgende aktiviteter i undervisningen:

- Arbejde på Gyldendals online portal
- Indlæring af replikker og opførsel af skuespil
- Tekstproduktion i forskellige genrer
- Udarbejdelse af eventyr med dramaturgi
- Praktiske retskrivningsøvelser
- Anvendelse af IT & medier
- Arbejde med rim og remser, samt andre mundtlige aktiviteter
- Spille ordspil som: Ordbanko, Vendespil, Domino, Søde ord, etc.
- Kinetisk læring med bogstaver, ord og sætninger
- Finmotorisk træning i håndskrift

Fortolkning:

Listen med ovenstående aktiviteter vil overlappe dette område af undervisningen. Et eksempel herpå omhandler skrivning, undersøgelse og fortolkning: Vi vil bevæge os ind i eventyrets verden: højt læse eventyr, digte eventyr i fællesskab og individuelt. Vi skal se på billeder og give fantasien frit løb. Vi vil i denne forbindelse inddrage viden om genren eventyr og anvende udklædningstøj og andre rekvisitter til at forestille os det spændende eventyrunivers – derigennem vil eleverne nyfortolke, videredigte og selv producere eventyr. Vi gætter gåder og lader eleverne forsøge at opstille deres egne gåder og dilemmaer, og i den forbindelse tales der i plenum om at læse mellem linjerne. Derigennem vil vi påbegynde analyse af tekster, hvor eleverne skal lære at reflektere og vurdere tekster i forhold til genre, sprog, stil og handlingsforløb. Vi vil arbejde med Ole Lund om genrer og forfatterskaber.

Kommunikation:

Der lægges til stadighed vægt på at eleverne får udviklet talesproget klart og forståeligt, så de kan samtale og samarbejde både i egen, såvel som andre klasser. Vi vil ofte have ”Ugens ord” og andre aktiviteter, således at elevernes ordforråd udvides og anvendes. I denne del af undervisningen vil vi blandt andet arbejde med ordenes forlyd, indlyd og udlyd. Der vil ydermere blive arbejdet med de 120 hyppigste ord og skabes muligheder for, at eleverne kan kommunikere i forskellige genrer og former, hvori deres pragmatiske kompetence søges udviklet, så de kan skelne mellem sociale, geografiske og kulturelle skel i samfundet. Der inddrages ligeledes IT i undervisningen, så eleverne lærer teknologiforståelse og kildekritik i det fysiske, sociale klasserum og i de virtuelle universer.

Undervisningsmetoder:

Undervisningsformen vil variere mellem klasseundervisning, gruppe- og pararbejde og individuelt arbejde. Vi vil skabe muligheder for bevægelse i undervisningen, således at eleverne oplever variation og motivation i undervisningsaktiviteterne. Derudover vil vi også indføre stationslæring, hvor klassen inddeles i forskellige stationer, og giver eleverne mulighed for differentierede tilgange til læring.

Evalueringsformer:

Undervisningen vil blive evalueret gennem:

- Dagbog, logbog
- Genfortælling, samtale
- Mundtlige præsentationer
- Forskellige typer i form af skriftlige opgaver
- Feedback og feedforward
- Forskellige tests, fx hentedikttat

Elevernes sociale udvikling:

Det sociale liv i klassen er en vigtig del for elevernes trivsel og dermed deres udbytte af undervisningen. Derfor vil vi lægge vægt på at skabe fælles spilregler for samværet i og udenfor klasselokalet, som gentagende gange vil komme i fokus. Herved vil der skabes rum for samtaler om, hvordan eleverne gerne vil være overfor hinanden i diverse situationer; når der arbejdes i klassen, i fri leg, i frikvarteret, på biblioteket, på ture og besøg, etc. Vi vil derfor udarbejde venskabsregler med udgangspunkt i det, eleverne foreslår, og som stemmer overens med Skovby Friskoles værdisæt.

Her udover vil der til daglig blive lagt vægt på, at hver enkelt elev bliver hørt, set og værdsat, og at eleverne ligeledes lærer at gøre det samme for hinanden.

Materialer:*Læsebøger:*

'Søren og Mette'-bøgerne, differentieret efter niveau. Frilæsningsbøger, der ligeledes er differentieret efter niveau, som enten lånes på skolen, biblioteket eller medbringes hjemmefra. Ligeledes vil anden litteratur, svarende til elevernes niveau, inddrages. I forbindelse med højtlesning i klassen vil Dansklærerforeningens 'Os fra Blomsterkvarteret' samt uddrag af Ole Lund Kirkegaards tekster.

Her udover vil vi læse, analysere og fortolke forskellige tekster fra Gyldendals online portal.

Skriftlige bøger:

'Ny Skriftlig for 4', 'SåDansk 3. klasse', 'Håndskrivning i 4-5 klasse', 'Dansk 3-4 af Pirana', samt '120 hyppigste ord'.

Her udover vil vi anvende grammatikark fra dansktip.dk og Grammatip.

Med ønsket om et udbytterigt og lærerigt år for både elever, lærere og forældre,

Nikoline Jønsson